

מקור המאמר בזהר פרשת בהר דף פח ע"ב

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, בְּסַעֲוֹדָה
הַשְּׂנִיָּה כְּתוּב אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל
ה'. עַל ה' וְדַאי. שְׁאוּתָה
שְׁעָה נִגְלָה הָעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ,
וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְהַשְּׁלֵמוֹת וְהַחֲדוּהָ שֶׁל
הָעֲתִיק אָנוּ עוֹשִׂים, וְזוּהִי
סַעֲוֹדָתוֹ וְדַאי.

בְּסַעֲוֹדָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל
שַׁבָּת כְּתוּב וְהֵאֱכֹלְתִיךָ נַחֲלַת
יַעֲקֹב אָבִיךָ. זוּהִי הַסַּעֲוֹדָה
שֶׁל זַעִיר אֲנִפִּין שֶׁהוּא
בְּשְׁלֵמוֹת. וְכָל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
מֵאוּתָה שְׁלֵמוֹת מִתְּבָרְכִים.
וְצָרִיךְ אָדָם לְשִׂמְחָה בְּסַעֲוֹדָתוֹ
וְלִהְיוֹת הַסַּעֲוֹדוֹת הַלְלוּ,
שֶׁהֵן סַעֲוֹדוֹת הָאֱמוּנָה
הַשְּׁלֵמָה שֶׁל זֶרַע קָדוֹשׁ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאֱמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה
הִיא שְׁלֵמָה וְלֹא שֶׁל עַמִּים
עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים
וּמְזוֹלוֹת. וּמְשׁוּם כֵּן אָמַר,
(שְׁמוֹת ל"א) בְּיָנִי וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

בֹּא וּרְאֵה, בְּסַעֲוֹדוֹת הַלְלוּ
נוֹדְעִים יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְשֶׁהֵם
מֵאֲחַת מֵהֶם, מֵרְאֵה פָּגַם לְמַעֲלָה,
וּמֵרְאֵה אֶת עֲצָמוֹ שְׂאִינוֹ מִבְּנֵי
הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, שְׂאִינוֹ מִבְּנֵי

בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בְּסַעֲוֹדָתָא תְּנִינָא, כְּתִיב
אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל יי'. עַל יי' וְדַאי. דְּהֵיָא
שְׁעָתָא אֲתַגְלִיָּא עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, וְכִלְהוּ עֲלָמִין
בְּחֲדוּוֹתָא, וְשְׁלִימוֹ וְחֲדוּוֹתָא דְעֲתִיקָא עֲבִדִּינוּ,
וּסַעֲוֹדָתָא דִּילֵיהּ הוּא וְדַאי.

בְּסַעֲוֹדָתָא תְּלִיתָאָה דְשַׁבְּתָא, כְּתִיב וְהֵאֱכֹלְתִיךָ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. דָּא הִיא סַעֲוֹדָתָא
דְזַעִיר אֲפִין, דְּהִיוּ בְּשְׁלִימוֹתָא. וְכִלְהוּ שִׁיתָא יוֹמִין,
מֵהֵהוּא שְׁלִימוֹ מִתְּבָרְכִין. וּבְעֵי בַר נָשׁ לְמַחְדֵי
בְּסַעֲוֹדָתֵיהּ, וְלֹא שְׁלֵמָא אֵלִין סַעֲוֹדָתִי, דְּאֵינוֹן
סַעֲוֹדָתִי מֵהֵימְנוּתָא שְׁלִימָתָא, דְזֶרַעַא קַדִּישָׁא
דְיִשְׂרָאֵל, דִּי מֵהֵימְנוּתָא עֲלָאָה, דְּהֵא דִּילְהוֹן הוּא,
וְלֹא דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמְזוֹלוֹת. וּבְגִינֵי
כֵּן אָמַר, (שְׁמוֹת ל"א) בְּיָנִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

תָּא חֲזִי, בְּסַעֲוֹדָתִי אֵלִין, אֲשֶׁתְּמוֹדְעוֹן יִשְׂרָאֵל,
דְּאֵינוֹן בְּנֵי מַלְכָּא. דְּאֵינוֹן מֵהֵיכְלָא
דְּמַלְכָּא, דְּאֵינוֹן בְּנֵי מֵהֵימְנוּתָא, וּמֵאֵן דְּפָגַם
חַד סַעֲוֹדָתָא מִנֵּיהוּ, אַחֲזִי פְּגִימוֹתָא לְעִילָא,

וְשֶׁהֵם מֵהֵיכְל הַמֶּלֶךְ וְשֶׁהֵם בְּנֵי הָאֱמוּנָה, וּמִי שֶׁפָּגַם סַעֲוֹדָה

היכל המלך, ושאינו מזרע קדוש של ישראל, ונותנים עליו חמר של שלשה דברים - דין הגיהנם וכו'.

ובא ראה, בכל שאר הזמנים והחגים צריך אדם לשמח ולשמח את העניים, ואם הוא שמח לבדו ולא נותן לעניים - ענשו רב, שהרי לבדו שמח, ולא נותן שמחה לאחר. עליו כתוב (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם. ואם הוא שמח בשבת, אף על גב שלא נותן לאחר - לא נותנים עליו ענש כבשאר הזמנים והחגים, שכתוב פרש חגיכם. אמר פרש חגיכם, ולא פרש שבתכם. וכתוב (ישעיה א) חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי. ואלו שבת לא אמר.

ומשום כך כתוב ביני ובין בני ישראל. ומשום שכל האמונה נמצאת בשבת, נותנים לאדם נשמה אחרת, נשמה עליונה, נשמה שכל השלמות בה, כדגמת העולם

הבא. ומשום כך נקראת שבת. מה זה שבת? שם של הקדוש ברוך הוא, שם שהוא שלם מכל צדדיו.

ואחזי גרמיה דלאו מבני מלכא עלאה הוא, דלאו מבני היכלא דמלכא הוא דלאו מזרעא קדישא דישראל הוא. ויהבין עליה חומרא דתלת מלין, דינא דגיהנם וגו'.

ותא חזי, בכלהו שאר זמנין וחגיגין, בעי בר נש לחדי, ולמחדי למספני. ואי הוא חדי בלחודוי, ולא יהיב למספני, עונשיה סגן, דהא בלחודוי חדי, ולא יהיב חדו לאחרא. עליה פתיב, וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם. ואי איהו בשבתא חדי, אף על גב דלא יהיב לאחרא, לא יהבין עליה עונשא, כשאר זמנין וחגיגין, דכתוב פרש חגיכם. פרש חגיכם קאמר, ולא פרש שבתכם. וכתוב (ישעיה א) חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי. ואלו שבת לא קאמר.

ובגיני כך פתיב, ביני ובין בני ישראל. ומשום דכל מהימנותא אשתכח בשבתא, יהבין ליה לבר נש נשמתא אחרא, נשמתא עלאה, נשמתא דכל שלימו בה, כדוגמא דעלמא דאתי. ובגיני כך אקרי שבת. מהו שבת. שמא דקודשא ברוך הוא. שמא דאיהו שלים מכל סטרוי.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי כֶּךָ הוּא. אוֹי לְאָדָם שְׁלֵא מְשָׁלִים אֶת שְׂמִיחָה הַמְּלִךְ הַקְּדוֹשׁ. וּמְהִי שְׂמִיחָתוֹ? אֵלּוּ שְׁלֵשׁ הַסְּעוּדוֹת שֶׁל הָאָמוּנָה, סְעוּדוֹת שְׂאֲבָרָהּם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כְּלוּלִים בָּהֶם, וְכֻלָּם שְׂמִיחָה עַל שְׂמִיחָה, אָמוּנָה שְׁלֵמָה מִכָּל צְדָדָיו.

שְׁנֵינּוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטְרִים הָאָבוֹת, וְכָל הַבָּנִים יוֹנְקִים, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּכָל שָׂאֵר הַחֲגִים וְהַזְּמַנִּים. בַּיּוֹם הַזֶּה רְשָׁעֵי הַגִּיהֵנָם נָחִים. בַּיּוֹם הַזֶּה כָּל הַדֵּינִים נִכְפָּים וְלֹא מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם. בַּיּוֹם הַזֶּה הַתּוֹרָה מִתְעַטְרַת בְּעַטְרוֹת שְׁלֵמוֹת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי כֶּךָ הוּא. וְוִי לִיָּה לְבַר נָשׁ, דִּלָּא אֲשָׁלִים חֲדוּוֹתָא דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא. וּמֵאֵן חֲדוּוֹתָא דִּילִיָּה. אֵלּוּן תְּלַת סְעוּדָתִי מְהִימְנוּתָא. סְעוּדָתִי דְּאֲבָרָהּם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כְּלִילָן בְּהוּ. וְכֻלְהוּ חֲדוּ עַל חֲדוּ מְהִימְנוּתָא שְׁלִימוּתָא, מִכָּל סְטְרוֹי.

תָּאנָא, בַּהֲדִין יוֹמָא מִתְעַטְרָן אַבְרָהָן, וְכָל בְּנֵי יִנְקָיו, מַה דִּלָּאוּ הָכִי בְּכָל שְׂאֵר חֲגֵין וְזְמַנִּין. בַּהֲדִין יוֹמָא, חִיבֵיָא דְּגִיְהֵנָם גַּיְיָחִין. בַּהֲדִין יוֹמָא, כָּל דֵּינֵין אֲתַכְפִּיין, וְלֹא מִתְעַרִין בְּעַלְמָא. בַּהֲדִין יוֹמָא אוֹרֵיָתָא מִתְעַטְרָא בְּעַטְרֵין שְׁלִימִין. בַּיּוֹם הַזֶּה הַתּוֹרָה מִתְעַטְרַת בְּעַטְרוֹת שְׁלֵמוֹת.

סֵפֶר אוֹר הַזֶּהָר (עמוד 264)

נִשְׁמַתָּא דְּאוֹרֵיָתָא הִיא עֵיקְרָא דְּכֻלָּא אוֹרֵיָתָא מִמֶּשׁ. רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין וְאַמּוֹרָאִין, כָּל תְּלַמוּדָא דְּלַהוּן, עַל רְזִין דְּאוֹרֵיָתָא סְדְרוּ לִיָּה. מְאִירֵי קַבְלָה אֵינּוּן מְאִירֵי תְלַמוּד. וּבִיָּה זְהִירוּ מְאִירֵי מִתְנִיתִין, כּוֹזֵר הַרְקִיעַ דָּא הִלְכָה, דְּאִיְהִי קַבְלָה לְמִשְׁה מְסִינִי.

(תְּקוּנַי זֶהָר בְּהַקְדָּמָה דָּף י"ד.) אוֹרֵי אִיְהוּ ר"ז כו', דְּהִהוּא אוֹר דְּאַתְמַר בִּיה וְלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אוֹר בְּמוֹשְׁבוֹתָם, כְּגוֹנוּנָא דָּא בְּגִלוּתָא בְּתַרְרָאָה הַזֶּהָר בִּיה הִיָּה ר"ז, דְּאִיְהוּ אוֹר דְּפּוֹרְקָנָא בְּתַרְיָתָא לְקִים בִּימֵי צִאתָךְ מֵאַרְצַ מִצְרַיִם אַרְאֵנוּ נְפִלְאוֹת.

(תְּקוּנַי זֶהָר תְּקוּן כ"א - דָּף ג'ג.) וְכֻלְהוּ גְלִיין לְאֵינּוּן דְּחִמָּאן בְּאוֹרְחָא דְּאוֹרֵיָתָא בְּאַרְחַ קְשׁוּט. וְלִית לָךְ מְלָה בְּאוֹרֵיָתָא, דִּלָּא רְשִׁים בְּה שְׂמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, דְּסִתִּים וְגִלְיָא. בְּגִינֵי כֶּךָ, סִתִּימֵי דְּאוֹרֵיָתָא, קְדִישֵׁי עֲלִיּוּנֵין יִרְתִּין לָהּ, וְאַתְגִּלְיָא בְּשָׂאֵר בְּנֵי עַלְמָא. (זֶהָר חֶלֶק ג' דָּף ע"ב.)

ב) גִּלְיָא וְרִזִין דְּאוֹרֵיָתָא יַחְדוּ יִהְיוּ תּוֹאֲמִים

כְּמָה חֲבִיבִין אֵינּוּן מְלֵי דְּאוֹרֵיָתָא. דְּכָל מְלָה וּמְלָה דְּאוֹרֵיָתָא אִית בִּיה רְזִין עֲלָאִין קְדִישִׁין. וְהָא אֲתַמַּר דְּכַד יִהָב קוּדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא אוֹרֵיָתָא לְיִשְׂרָאֵל, כָּל גְּנִיּוּן עֲלָאִין קְדִישִׁין כְּלָהוּ יִהָב לָהּ (וְכֻלְהוּ) בְּאוֹרֵיָתָא, וְכֻלְהוּ אֲתִיְהִיבוּ לָהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּשַׁעֲתָא דְּקַבִּילוּ אוֹרֵיָתָא בְּסִינֵי. (זֶהָר חֶלֶק א' דָּף קפ"ו.) כְּכָל אֵינּוּן מְלִין כו' רְזִין וְסִתְרִין כְּאַסְקוּפָא (נ"א כְּאַסְפוּקָא) דָּא, דְּאִיְהִי מְלִיָּא מְכֻלָּא.

(זֶהָר חֶלֶק ב' דָּף פ"ג.) וְלִית לָךְ מְלָה בְּאוֹרֵיָתָא דִּלָּאוּ אִית בְּה רְזִין עֲלָאִין וְקְדִישִׁין, וְאַרְחִין לְבְנֵי נָשָׂא לְאַתְתַּקְפָּא בְּהוּ.

(זֶהָר חֶלֶק א' דָּף ר"א.) כָּל הַדְּבָרִים כִּי גַם בְּפִשְׁטִים לֹא נִמְצָא יְדִיעוּ וְרַגְלִינוּ בְּלִתֵי סַעַד הַמְּקַבְּלִים, וְאַלִיָּהֶם נִכְרַע אִפִּים וְיִפְתַּח לָנוּ בְּכָל אֱלֹהֵי הַעֲוִיָּים. (סֵפֶר הַחֲנוּךְ פְּרִשְׁתַּת תְּרוּמָה)